

UITVOERING FEBRUARI 2024

EHBK

Eerste hulp bij keuzestress

Het informatie magazine voor de kiezende vwo'er

In opdracht van;

avans
 TU/e
Fontys

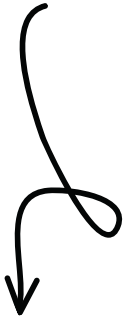
&

BÈTA RITME

Inclusief;
**“Vier interviews met (oud)
studenten en tevens
ervaringsdeskundigen”**

**Durf keuzes te maken die voor jou goed
voelen, ook als er verder niemand iets
van snapt**

~ Steffanie Coenen

**Een fijne Quote!
Onthoud altijd dat het
jouw keuze blijft, en
dat je moet doen waar
jij gelukkig van wordt!!**

Hallo!

Wat leuk dat je dit tijdschrift hebt gevonden. Ik ben Ilse en in deze editie neem ik je mee op reis door verschillende verhalen, weetjes, en informatie om je te helpen bij het maken van een studiekeuze.

Dit magazine is tot stand gekomen door een afstudeeropdracht. De onderzoeksvraag was; **“Hoe kunnen we leerlingen stimuleren om breed te oriënteren op een vervolgopleiding zonder te veel te focussen op het niveau van de opleiding?”** ben ik aan de slag gegaan en daar is dit magazine als product uitgekomen.

In dit magazine vind je informatie over de verschillen tussen een hbo opleiding en de universiteit. Deze informatie geeft meer inzichten aan jou, je ouders en je studiebegeleider op school.

Dit magazine is gericht op scholieren is bedoeld als hulpstuk in het maken van een studiekeuze, maar onthoud altijd; De keuze maak je zelf, en als jij er zelf achter staat is het de juiste keuze.

Veel plezier met lezen!

Inhoudsopgave

Voor de leerling

Hbo of universiteit?	4 - 7
Tips van studenten	8
Informatieve websites	9
De studiekeuze	10- 12
Interviews	13- 21
Handige QR-codes	22

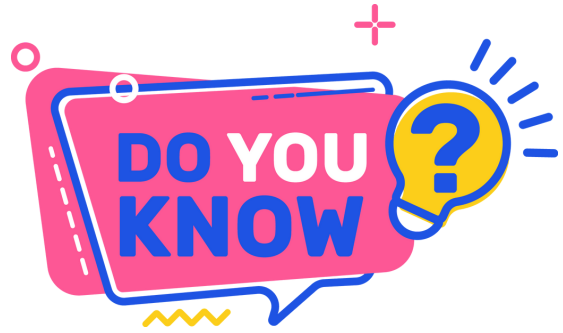
Voor de Studiebegeleider

Leerling met keuzestress	23
Wisselstroom schema	24
Belang van opleiding	25
Wondere wereld van AI	26
Tips	27

Voor de ouder/verzorger

Informatie voor de ouder/verzorger	28
---	-----------

Hbo of universiteit?

Wat is de beste keuze? Wat past bij jou? Waar voel jij je op je plek?

Gefeliciteerd! Je staat op het punt om te mogen kiezen voor een vervolgopleiding, dit betekent dat de middelbare school er (grotendeels) op zit. Maar nu komt de grote vraag; wat ga je doen??

Als vwo-leerling heb je een luxe positie, je kan namelijk alle studierichtingen kiezen die bij je profiel passen. En je mag zelf de keuze maken of je naar een mbo, hbo of universiteit gaat. Ook een lastige keuze en een hele verantwoordelijkheid, want wat als je het niet zo goed weet? Door de vele mogelijkheden wordt die keuze ook lastig. Hiernaast staat een schema waar verder wordt ingegaan op de verschillend tussen een hbo en de universiteit en in de overige informatie van het magazine kom je er steeds meer achter wat er bij jou past.

Bij veel studies is het ook mogelijk om na het behalen van je propedeuse op het hbo naar de universiteit te gaan*. Dus mocht je de keuze te hebben gemaakt voor een hbo en daar erachter komen toch liever de uni doen dat kan!

Daarnaast kan je altijd nog van een universitaire studie naar een hbo studie wisselen. Oftewel; er is veel mogelijk.

*er zijn uitzonderingen, lees goed de voorwaarden op de websites van universiteiten of het mogelijk is of raadpleeg een decaan.

Uni	Hbo
Wo = Waarom? je gaat opzoek naar de Why achter een probleem	Hbo = Hoe? je gaat opzoek naar hoe iets kan worden opgelost
Wetenschappelijk	Toegepast
Zelfstandige werkhouding verwacht	Persoonlijke begeleiding door je studie
Lessen in grote hoorcollege zalen	Lessen in kleinere klassen
Zelf achterhalen wat nodig is, intrinsieke motivatie van belang	Duidelijke opdrachten doen wat er van je gevraagd wordt.
Vaak minder duidelijk wat je na je studie kan doen, zelf veldonderzoek doen	Je weet goed wat je na je studie kan gaan doen, dit door praktijkervaring met stages
Veel aanbod in lezingen van bekende professoren	Veel aanbod in evenementen vanuit school, o.a. bedrijfsbezoeken of stagemarkten

THIS OR THAT

Omcirkel de keuze die het beste bij jou past of die jouw voorkeur heeft tijdens je studie, tel daarna aan welke kant je de meeste omcirkelt hebt dat kan vertellen wat voor jou de beste keuze is*

Onderzoeksonderwijs	Praktisch onderwijs
Wetenschappelijk	Theoretisch
Meer vrijheid	Meer gestructureerd
Meer Engelstalige literatuur	Meer Nederlandse literatuur
Zelfstandig werken staat centraal	Samenwerken staat centraal
Zelfregulerend	Persoonlijke begeleiding
Veel zelfstudie	Veel contacturen
Geen/weinig stage	Veel stages

Meeste links = universiteit

Meeste rechts = hbo

*hou je niet 100% vast aan deze uitkomst, bezoek ook open dagen en geef je op voor meeloopdagen. Dit schema kan je helpen meer gericht te kijken

Wist je dat?

Vijf feitjes over het hbo en de universiteit om je kennis te verbreden

Het hbo is praktijkgericht; je leert niet alleen de theorie, maar leert het ook toe te passen in de praktijk

Het hbo is kleinschaliger; de opleidingen zijn kleiner dan op een universiteit, daardoor is er meer persoonlijke aandacht

Goede arbeidsmarktkansen: Je hebt met een hbo diploma een goede kans op een baan

Het hbo is flexibel; Je kan deels je eigen studieroute bepalen met een Minor, en je stage

Het hbo is regionaal: hbo scholen zijn regionaler gelegen waardoor je vaak niet ver hoeft te reizen of hoeft te verhuizen

Wat kan je zelf nog meer vinden?? Op de volgende pagina kan je eigen weetjes opzoeken en opschrijven!!

De uni is wetenschappelijk:

Je leert de theorie achter de praktijk en leert kritisch te denken

De uni is diepgaand:

Je gaat dieper in op de "waarom" vraag. Daarnaast kan je je specialiseren in een vakgebied

Goede

arbeidsmarktkansen;

Ook met een uni diploma heb je goede kansen om werk te vinden

De uni is een netwerk;

Je leert veel mensen kennen die dezelfde interesses hebben. Daarnaast zijn lectoren vaak professoren die goed zijn voor je netwerk

De uni is uitdagend:

Door veel zelfstudie en een hoog tempo is het pittig op de universiteit, maar desondanks ook lonend

Schrijf hieronder op wat je zelf nog hebt ontdekt en deel dit met je medescholieren!

Tips van ervaren studenten

Het is belangrijk om een studie te kiezen die bij je past voor motivatie en plezier tijdens het studeren. Het uiteindelijke succes van de studie hangt af van jouw interesse en inzet.

Vergelijk de voor- en nadelen van de verschillende keuze mogelijkheden door lijsten te maken en deze naast elkaar te leggen dit maakt het gemakkelijker om te vergelijken.

Ga in gesprek met mensen om je heen, of zoek mensen op die werken in de richting van de studie die je wil gaan doen. Zij kunnen jou helpen en vertellen wat hun eigen ervaring is.

Vertrouw op je eigen gevoel, uiteindelijk ken jij jezelf het beste en weet je wat jij graag wilt en vooral waar jij gelukkig van wordt.

Maak geen overhaaste beslissingen.

Bezoek open dagen en ga proefstuderen/meelopen.

Websites voor informatie

Er is heel veel informatie beschikbaar, en waarschijnlijk weet je niet goed waar je wilt beginnen. Hieronder staan een aantal websites die je goed kan gebruiken om informatie te vinden

Studiekeuze123.nl is een grote website voor het maken van een studiekeuze, met veel informatie die de moeite waard is om te bekijken.

De website van de Radboud Universiteit is een aanrader voor leerlingen, met ervaringen van studenten en veel leuke video's kan je op deze website veel nuttige informatie vinden.

Radboud Universiteit

Op Keuzegids.nl vind je artikelen en betaalde gidsen over hbo- en universitaire studies, vraag eens op je eigen school of ze deze gidsen beschikbaar hebben!

Podcast tip!:

De podcast van de Universiteit Utrecht, zij hebben een hele leerzame en informatieve podcast gemaakt over "het spoor bijster zijn" dus vooral als je nog twijfelt over of je hbo of wo wilt gaan doen luister dan deze podcast

Universiteit
Utrecht

Scan de qr code hiernaast om naar de pagina te gaan

Wat is voor jou belangrijk?

In de voorgaande pagina's zijn er verschillende manieren geweest om overzichtelijker te krijgen wat de verschillen en overeenkomsten van het hbo en de universiteit zijn. Deze pagina kan je gebruiken om op te schrijven wat jij belangrijk vindt.

Moeite door "keuzeangst"

Uit onderzoeken en ervaringen is gebleken dat het voor leerlingen lastig is om een keuze te maken omdat ze bang zijn om een foute keuze te maken, is dit ook voor jou het geval? Bedenk dat iedere keuze die je maakt weer een ervaring is en er altijd nog andere wegen bestaan!

Gebruik de lijstjes hiernaast om voor jezelf alles op te schrijven. van leuke studies, tot belangrijke informatie, tot voor- en nadelen. Alles wat jou maar kan helpen tot het maken van de keuze. Tip; je kan hier ook naar terugkijken als je het op een later moment even niet meer weet en de "Keuzeangst" opspeelt.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

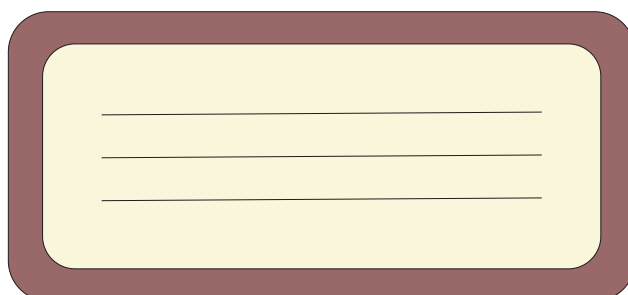
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Studiekeuze stappenplan

Schrijf hieronder per stap op wat jouw plan is, zo heb je voor jezelf overzichtelijk wat je nog allemaal kan ondernemen!

Stap 1: Oriëntatie

- Verken je interesses en maak een overzicht.
- Onderzoek studies, bekijk de opties die aansluiten bij je interesses.
- Ga naar open dagen, stel vragen aan studenten en docenten.

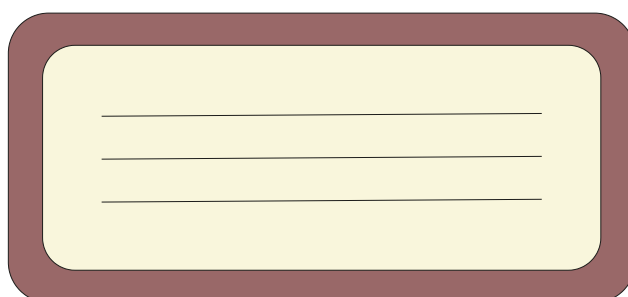
Stap 2: Verkennen

- Neem een kijkje op de websites van verschillende scholen
- Bekijk video's en verzamel informatie, maak lijstjes met de voor- en nadelen van elke opleiding
- Doe mee aan proefstudeerdagen
- Bezoek informatiesessies om een weloverwogen keuze te kunnen maken.

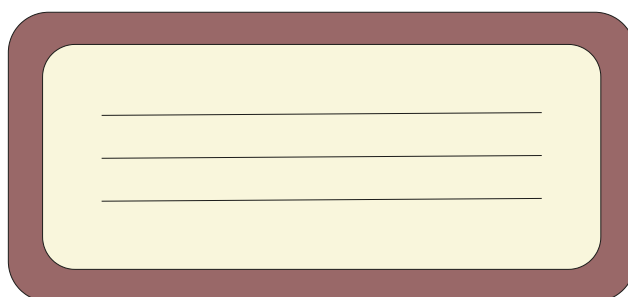
Stap 3: Beslissingen nemen

- Kijk welke studie het meest wordt aanbevolen uit de vorige stappen.
- Onderzoek deze specifieke studie en raadpleeg het studieprogramma op de website van de school.
- Bespreek de studiekeuze met mensen die jou goed kennen en vraag om hun mening.
- Plan een meeloopdag bij een studie die jouw interesse heeft gewekt

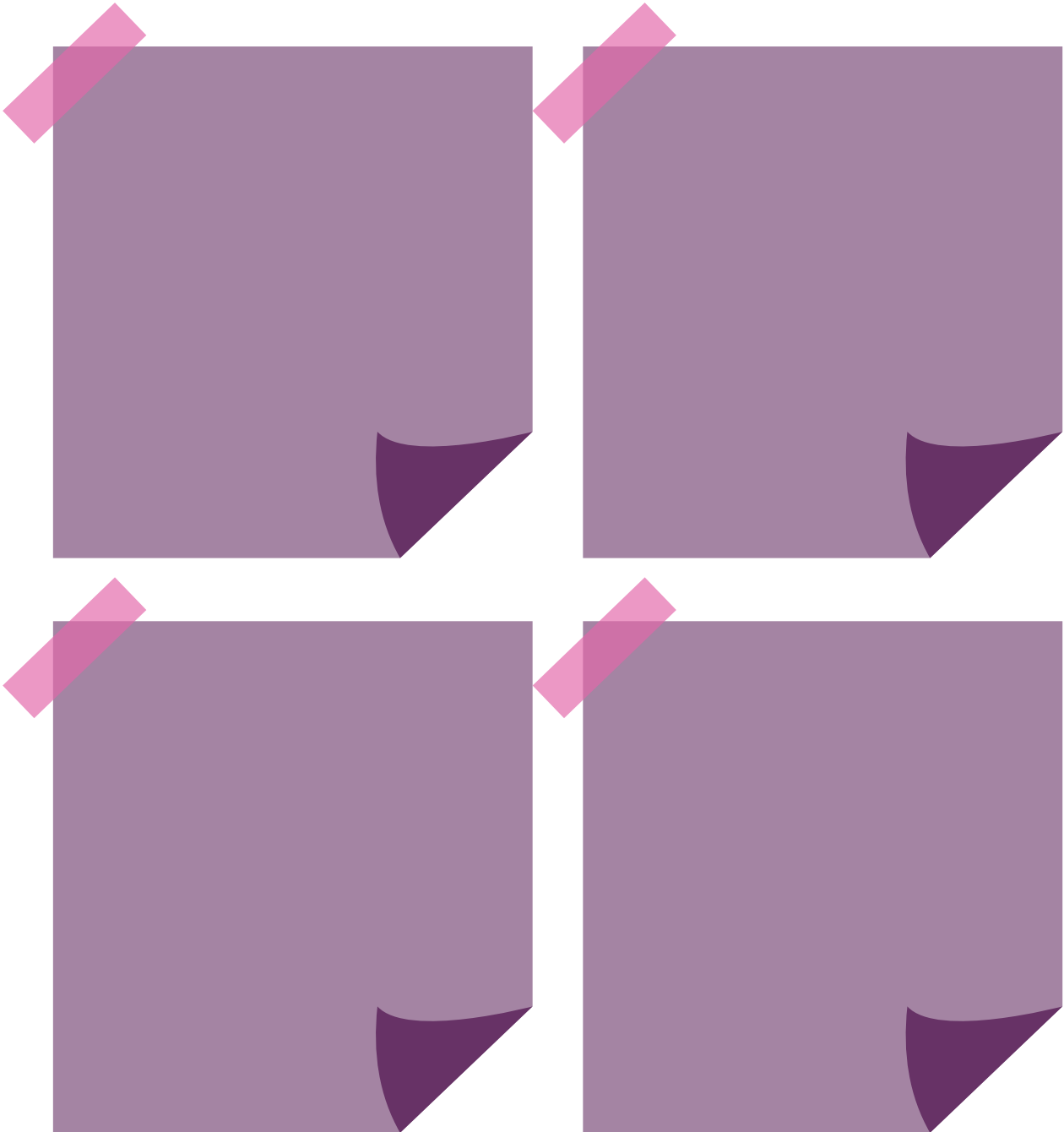
Stap 4: Aanmelden

- Meld je aan bij de studie als je de keuze hebt gemaakt, als je nog twijfelt begin dan weer bij stap 1. Bekijk veel verschillende opties en maak geen overhaaste beslissingen

Notities

Heb je belangrijke informatie voor jezelf of moet je dingen onthouden?? Gebruik deze pagina om dat op te schrijven!

Ervaringen van (oud) studenten

Deze personen hebben allemaal één ding gemeen: ze zijn van het vwo naar het hbo gegaan. Sommigen deden dit via de universiteit, anderen direct vanaf de middelbare school. Ieder heeft een eigen verhaal. Het is essentieel om te onthouden dat welke keuze je ook maakt, zolang het goed voelt, het ook goed is. Deze verhalen geven inzicht in hoe het is om na het vwo-diploma te studeren aan het hbo.

MARTHE

Ze slaagde voor haar vwo met enkele uitdagingen onderweg en besloot toen om over te stappen naar het hbo; "hbo was niet het oorspronkelijke plan, maar achteraf heeft het me veel goeds gebracht."

STERRE

Na het vwo is ze twee keer aan een universitaire studie begonnen, maar ontdekte dat dit niet haar roeping was. Nu studeert ze Werktuigbouwkunde aan het hbo.

"Deze studie past veel beter bij mij."

SOPHIE

Ze heeft het vwo afgerond en heeft hard gewerkt voor haar diploma, en koos uiteindelijk voor de universiteit. "Ik vond het zonde van mijn harde werk om naar het hbo te gaan". Nu heeft ze haar hbo-bachelor afgerond.

FEMKE

In 2019 startte ze op de universiteit. Na 6 jaar hard werken voor haar vwo-diploma was het voor haar een logische stap om een universitaire studie te beginnen toch studeert ze dit jaar af op haar hbo opleiding

Lees verder op de volgende pagina's

MARTHE

Marthe wist één ding zeker, niet nog een jaar op de middelbare school zitten en besloot daarom een hbo-studie te gaan doen in combinatie met het volwassenonderwijs. Niet direct haar eerste keus maar achteraf is ze blij met hoe het is gelopen.

Wat is jouw ervaring?

In eerste instantie was het de bedoeling om naar de universiteit te gaan, maar omdat ik zakte voor mijn vwo kon dat natuurlijk niet. Toen ben ik gedeeltelijk begonnen op het volwassenonderwijs en ben ik tegelijkertijd begonnen aan een hbo-opleiding. Daar heb ik toen gaandeweg ook de keuze gemaakt om dat af te maken.

In het 4e jaar van de middelbare school moesten we kiezen voor een profiel, toen werd er vanuit de school ook georganiseerd dat we naar vervolgopleidingen gingen kijken ook door bijvoorbeeld op bezoek te gaan bij de universiteit in de buurt.

Hoe was het voor jou om die keuze te maken?

Ik wist gewoon zeker dat ik niet nog een jaar op de middelbare school wilde zitten dus toen ben ik gaan kijken naar de mogelijkheden. Toen kwam ik er ook achter dat ik in deze constructie verder kon gaan dus heb ik daarvoor gekozen.

Daarnaast gingen klasgenoten de studie ook doen op de universiteit en kwam ik ook achter de verschillen, toen kwam ik erachter dat de onderwijs manier van het hbo veel beter bij mij paste.

Hoe was de ervaring in de klas?

Ik kon goed mijn plek vinden, ik was natuurlijk ook nog de vavo aan het doen dus was niet altijd aanwezig maar dat was geen probleem. Daarnaast merkte ik soms dat ik voordelen had, bijvoorbeeld in mijn kennis van wiskunde merkte ik wel dat ik verder was dan klasgenoten die van havo afkwamen.

“Oók op het hbo kan je een goed studentenleven hebben, daar lever je niet op in ook al lijkt dat misschien wel zo”

Wat zou je graag willen meegeven aan anderen?

Kies echt wat het beste bij jezelf past, het is lastig want je bent nog jong als je de keuze moet maken. Maar ga goed bij jezelf na wat je graag wilt en vooral op welke manier je graag wilt leren want daar zit het grootste verschil in.

Daarnaast wordt er vaak gedacht dat je op een hbo geen echt studentenleven kan hebben en dat dat alleen op een universiteit is, maar op een hbo zijn er net zo goed studieverenigingen en worden er activiteiten gedaan.

Ook zijn hbo-scholen veel regionaler dus als je het fijn vindt in de buurt te blijven, en de rest ook matcht is het ook een goede optie om hbo te gaan doen

STERRE

**Sterre is een jonge studente die tijdens de covid periode aan de universiteit is begonnen, na het een tijd geprobeerd te hebben heeft ze toch de keuze gemaakt om naar het hbo te gaan.
“Mijn omgeving zei dat ik beter in mijn vel zat”**

Wat is jouw ervaring?

Ik begon aan de studie informatica op de universiteit, maar kwam er al snel achter dat het niks voor mij was. Toen ben ik gaan rondkijken en ben ik eerst werktuigbouwkunde op de universiteit gaan doen. De studie vond ik heel leuk maar doordat het midden in de coronatijd was en ik daarnaast ook dislectie heb is was het door het vele leeswerk lastig voor mij om het allemaal bij te houden, daarna ben ik naar het hbo gegaan en dat beviel me heel erg goed. Ik heb er eigenlijk eerder nooit bij stil gestaan dat het een optie was om hbo te gaan doen, totdat het door die omstandigheden naar voren kwam.

Mijn moeder was toen ik uni wilde gaan doen eerst ook al wel verbaasd , maar zij steunde mijn keuze. Mijn vader had wel een keer eerder gezegd van misschien dat je je gaat vervelen op het hbo. Toen ik ze vertelde dat ik hbo wilde gaan doen vonden ze dat prima zolang ik maar achter de keuze stond, ze vonden mijn keuze een goede keuze ook gezien de moeite die ik soms had met de vakken.

Hoe is de stap geweest van uni naar het hbo?

Ik had al eerder eens gekeken bij een open dag, dus ik wist een beetje hoe het hbo was. Voor mij was het ook vooral dat het op het hbo wat langzamer gaat en net wat anders en de opleiding was ook op het hbo dus toen was de keuze makkelijker.

Voelde het als een nieuwe start of als een stap terug?

Ik weet niet of het echt voelt als opnieuw moeten beginnen of een nieuwe start, want je hebt een nieuwe klas en gebouw en andere lessen maar het voelt ergens ook wel als doorgaan omdat het dezelfde studie is. Het was ook niet per se dat er een negatieve lading overheen hing, mijn ouders zeiden juist dat ik veel beter in mijn vel zat en vrolijker was.

Merk je zelf ook dat je beter in je vel zit?

Ja, ik vind het voornamelijk leuker op het hbo omdat je ook praktische dingen deed en de lessen waren voor mij beter bij te houden dus ik vond het wel fijner op het hbo.

“Mijn ouders zeiden dat ik veel beter in mijn vel zat en vrolijker was”

Ben je altijd al praktischer ingesteld?

Ik heb wel altijd het idee gehad dat ik geen 9 tot 5 op kantoor wilde zitten, dus daarin misschien wel ja. En daar kwam ik alleen maar meer achter op de universiteit.

Wat zou je graag willen zeggen tegen vwo-leerlingen?

Het is goed om echt na te denken wat je het meest interessant vindt, is dat meer onderzoek doen en nieuwe dingen uitvogelen kies dan voor de universiteit, maar is dat vooral toepassen en de kennis gebruiken in de praktijk ga dan kijken bij het hbo

SOPHIE

Sophie studeerde Rechten op de universiteit toen ze er kort na de start achter kwam dat het niet haar ding was en stopte met haar studie, nu heeft ze net haar studie op het hbo afgerond.

Wat is jouw ervaring?

Ik heb mijn vwo-diploma uiteindelijk met moeite kunnen halen en daardoor was ik op de universiteit alleen maar bezig met studeren om de studie goed te behalen. Ik zette ik alles aan de opzij om te studeren. Ik heb nog nooit zoveel stress gehad dan dat ik toen had. Toen mijn moeder op een gegeven moment zei; moet je niet een andere studie gaan doen. Ik was mezelf compleet aan het verliezen in het studeren.

Ik kon toen in principe direct doorgaan om een andere studie te gaan doen, maar omdat ik zelf totaal niet wist wat ik wilde ben ik in het jaar daarop pas weer begonnen met studeren. Doordat ik zoveel stress had ervaren en vertrouwen was verloren in mezelf was dat een juiste keuze om te maken. Het voelde ook een beetje als een jaar weggooien dus daarom wilde ik ook zeker weten de goede keuze maken.

Wat heb je gedaan toen je stopte met de universiteit om je keuze te maken?

Ik heb veel met mensen gesproken, ook met mensen die de studie deden die ik wilde gaan doen. Zo kwam ik er achter dat het een studie is die bij mij kon passen en dat was achteraf ook het geval. Ik raad dat ook aan, aan iedereen die opzoek is naar een studie ga, veel praten met mensen die je kent die de opleiding doen of anderen in je omgeving. Ook omdat vaak bij open dagen en meeloopdagen het mooier wordt neergezet dan het soms is, dus echte verhalen zijn heel nuttig en realistischer.

Wat zou je achteraf anders hebben gedaan of heb je gemist?

De moeite kwam bij mij voornamelijk bij scheikundige vakken, achteraf had ik misschien ook beter havo kunnen doen. Maar omdat ik al zo ver was bij vwo wilde ik het ook persé afmaken, en laten zien dat ik het kon. Wat ik daarin wel gemist heb is een mentor of decaan die tegen mij gezegd zou hebben is het niet beter als je naar havo of hbo gaat. Er was veel Focus op de universiteit, wanneer je vwo deed en daardoor voelde je ook veel druk; als ik het goed wilde doen dan moest ik naar een universiteit.

Als op de middelbare school iets meer nadruk was dat een opleiding aan een hbo ook een goede optie was, dan zou ik die overweging eerder hebben gemaakt. Nu was het zowel door mijn doorzettingsvermogen en de combinatie dat de middelbare school weinig over hbo vermeldde dat ik de uni keuze maakte.

“Ik heb veel gesprekken gehad met mensen in mijn omgeving, en ook die dezelfde studie deden. Dat heeft mij enorm geholpen in het maken van de keuze”

Wat zijn jouw tips aan toekomstige kiezers?

Ga met mensen praten uit je omgeving, en maak niet een keuze omdat het logisch is of omdat iemand anders zegt dat je dat moet doen. Kijk goed naar wat er echt bij je past

FEMKE

Femke is in 2019 gestart op de universiteit. Na 6 jaar hard werken voor haar vwo-diploma was het voor haar een logische stap om een universitaire studie te beginnen toch studeert ze dit jaar af op haar hbo- opleiding

Wat is je ervaring?

Toen ik begon met de studie aan de universiteit dacht ik het zal vast allemaal wennen zijn het is een grote verandering maar toch na een tijdje begon ik het in te zien dat het veel wetenschap was en veel onderzoek. Toen ben ik gaan nadenken of het echt iets was wat bij mij paste of wat ik leuk vond. Daarnaast merkte ik dat mijn motivatie minder was dus toen ben ik ook gaan nadenken moet ik niet stoppen?

Op dat moment heb ik dat met mijn ouders kunnen bespreken en met iemand anders op de uni. Zij zeiden "als deze studie of en het onderwijs je niet aanspreekt, dan kan je beter iets anders gaan zoeken want 3 jaar een studie doen die je niet leuk vindt is een lange tijd"

Mijn moeder in het speciaal had al eerder tegen mij gezegd waarom ga je niet direct naar het hbo maar dat vond ik zelf toen not done, ik heb niet voor niets hard gewerkt voor mijn vwo.

Hoe was het op jouw middelbare school?

Vanuit de middelbare school waren de voorlichtingen veel gericht op de universiteit, dus onbewust werd er vanuit school wel gestuurd om te oriënteren op de universiteit en was hbo niet echt een optie die benoemd werd. Om te gaan kijken of nadenken om hbo te gaan doen voelde dan voor mij ook als een stap terug ook al is dat niet zo, zo voelde dat op dat moment wel.

Wat had je anders gedaan nu je terugkijkt?

Als het vanuit de school meer gestimuleerd had geweest dan had ik zelf ook graag meer willen oriënteren op het hbo en langs zijn gegaan bij open dagen. Ook als er niet gezegd zou worden dat hbo een stap terug is zou het de drempel van wisselen van opleiding of niveau verlagen, het stukje bewustwording naar leerlingen daarin is heel belangrijk.

“Naar een hbo gaan vond ik eerst echt not-done, ik had niet voor niets zes jaar hard gewerkt voor mijn vwo-diploma”

Had je vroeger vooroordelen die je nu anders inziet?

Vooraf dacht ik altijd dat het hbo veel praktischer was en je alleen maar bezig bent daarmee, maar wat juist mooi is aan het hbo is dat je de kennis ook echt toepast in de praktijk, en dat is wat ik heel fijn vind. Dat ten opzichte van de universiteit waar wordt gezegd schrijf er maar een onderzoeksrapport over en klaar. En daarnaast de stage die je kan doen op het hbo, dan kan je gaan kijken in het werkveld

Wat zou je vwo-leerlingen willen meegeven?

Dat het ook goed is om op een opleiding bij een hbo te oriënteren, en echt goed te bedenken en te kijken wat past er nou echt bij mij. Daarnaast moet je ook niet vergeten dat je altijd nog door kan, als je erachter komt dat het hbo wellicht toch minder bij je past. Je kunt vaak makkelijk doorstromen naar de universiteit na een jaar.

Belangrijke websites

Hieronder staan een aantal QR-codes van belangrijke pagina's waar je informatie kan vinden voor je nieuwe studie, scan de codes en ontdek welke informatie er voor jou beschikbaar is!!

Video's over
verschil hbo en
universiteit

Informatie
studiefinanciering

Inschrijven bij DUO

Numerus-fixus
inschrijven

HELP! Mijn leerling heeft keuzestress

Ieder jaar zijn er weer een heel aantal leerlingen op een middelbare school die een profielkeuze of een studiekeuze gaan maken. Daaronder zijn er ook altijd een heel aantal die niet weten wat ze moeten kiezen. De voorgaande pagina's in dit magazine waren gericht op de leerling en de informatie om de keuze maken. Hieronder volgen een aantal pagina's met informatie speciaal voor decanen en mentoren. Er staan interessante weetjes en tips in die kunnen worden ingezet in gesprekken met leerlingen.

Jaarlijks zijn er +/- **3000** vwo-leerlingen die tijdens hun eerste jaar op de universiteit stoppen om over te stappen naar een hbo opleiding. Dat zijn er best een aantal, het is ook best logisch dat het lastig is om een studie te kiezen aangezien er meer dan **2000** studies zijn om uit te kiezen. Voor een hbo-bachelor zijn er zelfs 1190 keuzes beschikbaar. Geneeskunde is de meest gekozen studie en Psychologie is daarnaast ook enorm populair onder de studiekeizers.

Wist je dat?

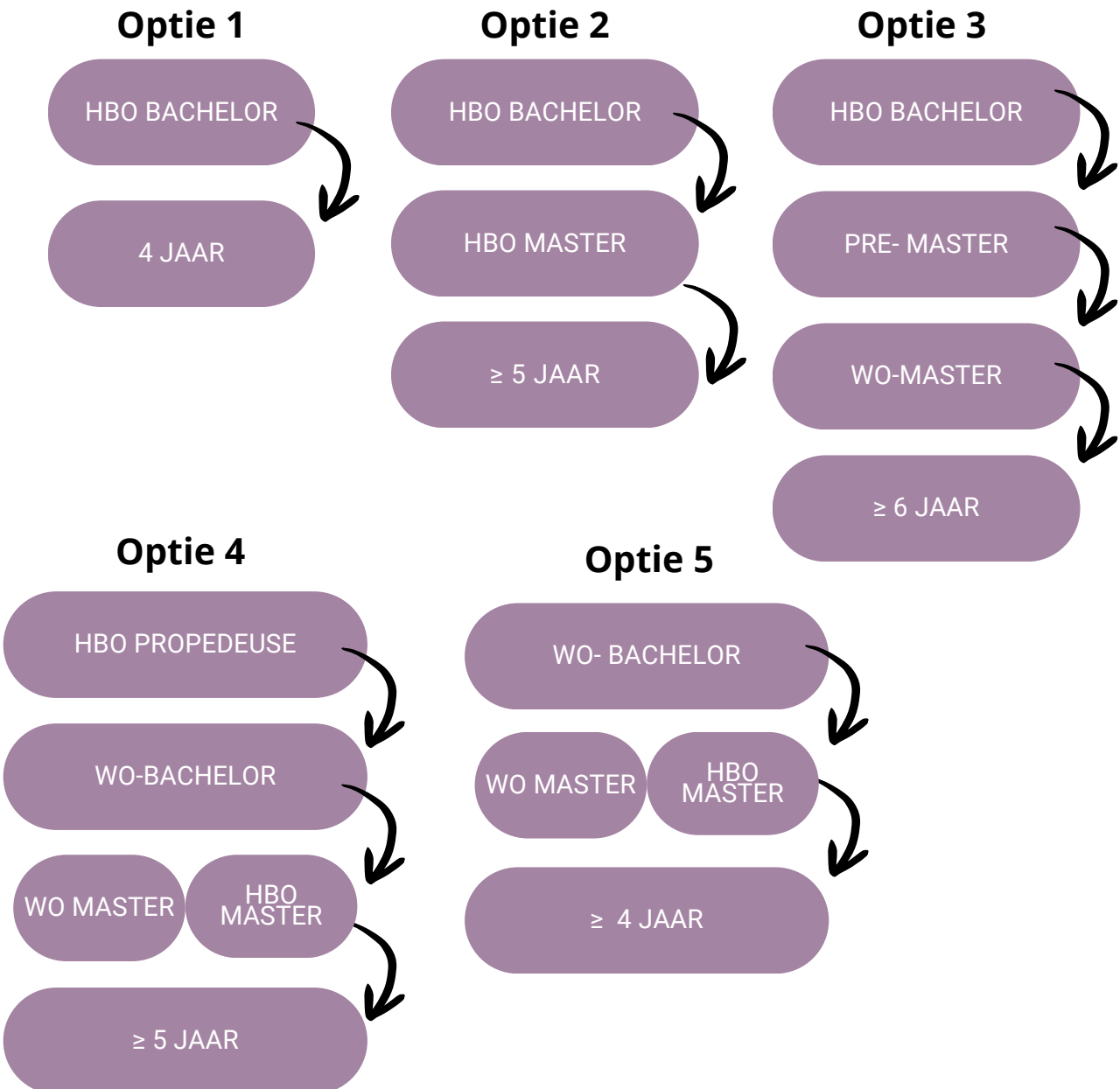
"70% van de studiekeizers heeft moeite met het maken van de juiste keuze"

70% van de studiekeizers zegt het moeilijk te vinden om de juiste keuze te maken. Zelfs **90%** geeft aan graag hulp te krijgen en veel doen dit ook bij bijvoorbeeld familie, kennissen en vrienden. **50%** doet dit in door in gesprek te gaan met een decaan of een loopbaanbegeleider.

Allemaal weetjes die leuk zijn om toe te voegen aan je kennis, maar ook weetjes die laten inzien dat het enorm belangrijk is dat leerlingen goed worden begeleid in hun studiekeuze. En dat het werk van mentoren, decanen en studiebegeleiders van groot belang is.

Wisselstroom; hoe zit dat?

Hieronder worden de wisselstromen in de basis weergegeven, deze zijn handig om te weten om zo ook leerlingen goed te kunnen informeren over wat de route zou kunnen zijn wanneer zij een keuze maken

Uiteindelijk zijn er nog meer mogelijkheden. Zo kan een student ook kiezen om een **associate degree** te doen of om **deeltijd te gaan studeren**. Deze opties worden echter minder vaak als keuze gemaakt, vandaar ook dat hier deze keuzes niet staan vermeld. Hierboven staat de basis, dit kan in gesprekken met leerlingen worden gebruikt als zij niet weet welke route te willen doen

Het belang van opleiding

In de wereld van arbeid is al enige tijd een tekort aan praktisch opgeleide mensen te zien op de arbeidsmarkt. Bedrijven zitten met smart te wachten op een nieuwe "lichting", net afgestudeerde- praktisch opgeleide mensen. Echter, is dan van belang dat er nieuwe studenten aan hbo-scholen beginnen. Demissionair minister van onderwijs R. Dijkgraaf heeft dan ook een campagne opgestart om leerlingen van middelbare scholen bewuster te maken van de studiekeuze die ze maken. **"Een studiekeuze komt niet alleen voort uit je vooropleiding, het gaat vooral over de vraag welk type onderwijs bij jou en je talenten past"**, spreekt hij in zijn interviews en in zijn brieven die hij heeft gestuurd naar examenleerlingen. Zie de QR-code hiernaast om de brief te bekijken.

Bekijk de brief van
Robbert Dijkgraaf

Dit benadrukt daarnaast ook het belang van goede voorlichting en informatievoorziening, vandaar ook dit magazine. Vaak voelen leerlingen een bepaalde druk, vooral vwo leerlingen. Daarom is het van belang om de leerlingen goed te begeleiden en mee te nemen in de wereld van informatie die voor hen open gaat bij het zoeken naar een studie.

Bekijk de folder!

De wonderre wereld van AI

Chat GPT, Gemini, Chat bots, Copilot allemaal voorbeelden van door artificial intelligence aangestuurde websites. Op websites als je een vraag of een klacht hebt maak je vaak ook gebruik van een chatbot die snel antwoord kan geven, dus waarom niet voor een studiekeuze? Daarnaast is het ook gemakkelijk, want je typt en vraag en binnen enkele seconden is er een antwoord. Echter is het belangrijk dat je weet hoe je ze moet gebruiken, want als je niet de juiste vragen stelt kan het zomaar zijn dat er een heel verkeerd antwoord uit komt. Hieronder staan een aantal vragen die gebruikt kunnen worden om aan een chatbot te stellen. Let wel op dat Chat GPT (de bekendste) gebruik maakt van oude bronnen en dus niet altijd juist is.

Vragen die een leerling of die je zelf kan stellen aan een chatbot;

- Ik heb moeite met het kiezen van een studie, ik doe en zit in het jaar. Ik heb interesse in kan je mij vertellen wat ik kan kiezen?
- Ik twijfel tussen het kiezen van een hbo studie of een Universitaire studie, kan je mij de verschillen en overeenkomsten laten zien?
- Welke studie moet ik doen als ik wil worden?
- Wat moet ik doen als ik niet de juiste studie heb gekozen?
- Welke studies zijn er allemaal voor een profiel?

Bedenk samen nog andere vragen en probeer het uit! Schrijf ze hieronder op + het antwoord van de chatbot voor een overzicht

☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____

☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____

☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____

☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____
☐	_____

Voor de decaan/ begeleider

- 1. De website van het LOB expertisepunt: deze website bevat allemaal handige informatie, artikelen en tools die kunnen worden ingezet in gesprekken**
- 2. Wil je graag informatie over wisselstroom, verschillen hbo/universiteit of veel meer andere onderwerpen? Radboud universiteit Nijmegen en de Han hebben samen een groot project opgestart voor het informeren van leerlingen. Het is het zeker waard om daar een kijkje te nemen.**
- 3. Misschien één die meer voor de hand liggend is; De websites van hogescholen en universiteiten uit de buurt staan ook vol met informatie over opleidingen en toelatingseisen**
- 4. Praat met anderen op de school, veel decanen weten van informatie af maar mentoren of begeleiders vinden dit lastig. Praat erover en deel ervaringen met elkaar!**
- 5. Leerlingen de positieve en negatieve punten laten zien van beide keuzes. Zo worden zij beter voorgelicht in de keuze die zij kunnen maken. Dit geeft zelfvertrouwen en maakt het ook makkelijker**

Informatie voor de ouders/verzorgers

Er is veel informatie beschikbaar op websites, zoals studiekeuze 123. Kijk daar ook zeker zelf op als je meer wilt weten.

Ga mee naar open dagen en zoek samen naar een passende studie, zo kan je ook mee kijken en mee denken over welke studie goed past.

Bekijk deze infographic, hier staat uitgebreid en duidelijk beschreven over de keuze stromingen en verschillen tussen hbo en universiteit.

Verwacht vooral niet altijd het hoogst haalbare. Vaak zorgt dat voor stress en prestatiedruk waardoor het kind juist minder gaat presteren. Ga met elkaar in gesprek over de toekomst en hoe het kind het voor zich ziet. Zo kunnen jullie samen gaan kijken en oriënteren naar de best passende optie!

Wie wil nou niet dat een kind gelukkig is en een leuke studietijd tegemoet gaat?

*Veel succes met het maken
van de keuze!*

Liefs, Ilse

LITERATUURLIJST

123 studiekeuze
CBS
Fontys Engineering
Radboud universiteit
Rijksoverheid
LOB expertisepunt
Technische universiteit Eindhoven
Utrecht universiteit
Vereniging hogescholen